

INSTRUCȚIUNEA nr. 9 din 10.11.2023, privind verificările efectuate în vederea evitării conflictului de interese

Având în vedere:

- Prevederile Articolului 22 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul 241/2021, statul membru trebuie să pună în aplicare în mod eficient măsuri proporționale de combatere a fraudei și a corupției precum și orice măsură necesară pentru a evita în mod eficient conflictul de interese. Aceasta include:
 - o măsuri adecvate legate de prevenirea, detectarea și corectarea fraudei, corupției și a conflictului de interese, precum și pentru evitarea dublei finanțări și pentru a lua acțiuni în justiție pentru recuperarea fondurilor care au fost deturnate.
- Ghidul Comisiei Europene privind Identificarea conflictelor de interese în procedurile de achiziții publice referitoare la acțiuni structurale.
- prevederile art.5 alin.(1) lit.h) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 124/2021 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, privind rolul de coordonator național al Ministerului Investițiilor și proiectelor Europene,
- prevederile art.2 lit.mm) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 124/2021 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, privind coordonarea metodologică a coordonatorilor de reforme și/sau investiții de către Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene,
- prevederile art. 6 alin. (1) lit. k) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 124/2021 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență precum și pentru modificarea și

- completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență, conform căruia ministerele/instituțiile/ agențiile responsabile de implementarea reformelor și/sau investițiilor asigură respectarea instrucțiunilor coordonatorului național,
- prevederile art.5 alin.(8) din Ordonanță de Urgență nr. 70/2022 privind prevenirea, verificarea și constatarea neregulilor/dublei finanțări, a neregulilor grave apărute în obținerea și utilizarea fondurilor externe nerambursabile / rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora și recuperarea creanțelor rezultate
 - prevederile acordurilor de finanțare semnate de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, în calitate de coordonator național, cu coordonatorii de reforme și/sau investiții,
 - prevederile Hotărârii nr. 52/2018 privind organizarea și funcționarea Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, cu modificările și completările ulterioare,
 - Raportul de audit public extern (RAPE) Ares (2023) 6747731/04.10.2023, întocmit de auditorii Direcției Generale Afaceri Economice și Financiare ECFIN a Comisiei Europene, în urma desfășurării misiunii de audit de sistem în perioada 24.04.2023-28.04.2023;
 - Recomandările auditorilor din cadrul Direcției Generale Afaceri Economice și Financiare ECFIN a Comisiei Europene;
 - prevederile art.61 din REGULAMENTUL (UE, Euratom) 2018/1046 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii,
 - COMUNICARE A COMISIEI privind evitarea și gestionarea conflictelor de interese în temeiul Regulamentului financiar (2021/C 121/01)

**Directorul General al Direcției Generale Management Mecanism de Redresare și Reziliență
emite următoarea**

INSTRUCȚIUNE:

Art.1 Coordonatorii de reformă și/sau investiții au obligația, în cadrul sistemului de management și control a fondurilor din PNRR, să utilizeze sistemul ARACHNE, instrument informatic integrat dezvoltat de CE, conceput pentru a ajuta autoritățile naționale în efectuarea controalelor administrative și de gestiune în domeniul fondurilor europene, atât pentru ofertanții declarați câștigători cât și pentru subcontractorii acestora cunoscuții la momentul depunerii ofertei, urmare a procedurilor de achiziții publice.

Art.2 Coordonatorii de reformă și/sau investiții utilizează ARACHNE în vederea efectuării verificărilor pentru prevenirea, depistarea și corectarea conflictului de interese care apare pe două paliere în cadrul PNRR, respectiv la etapa de evaluare și selecție a apelurilor de proiecte și/sau în cadrul procedurilor de achiziții publice. Sistemul ARACHNE se va utiliza atât pentru verificarea ex-ante a conflictului de interese cât și pentru cea ex-post.

Art. 3 În conformitate cu cadrul legislativ în aplicabil aflat în vigoare, se utilizează sistemul Prevent cu scopul de a detecta potențiale conflicte de interese în cadrul procedurilor de achiziție publică. Acest mecanism de prevenție presupune analizarea datelor și a informațiilor introduse în Formularul de integritate de către persoana responsabilă din cadrul autorității contractante prin interconectarea sistemului PREVENT cu baze de date relevante (Oficiul Național al Registrului Comerțului - ONRC, Direcția pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date - DEPABD). Funcția de prevenție este conferită de faptul că acesta poate identifica, în mod automat, prezumtive relații ce pot exista între persoane din autoritatea contractantă și persoane din cadrul operatorilor economici ce au calitatea de ofertanți în cadrul procedurilor de achiziție inițiate de către o autoritate contractantă. În cazul depistării unui posibil conflict de interese, ANI emite un avertisment de integritate, iar autoritatea contractantă trebuie să ia toate măsurile de îndepărtare a posibilului conflict de interese emis de sistemul PREVENT.

Art.4 (1) În ceea ce privește efectuarea verificărilor **ex-ante** privind conflictul de interese, în cazul apelurilor de proiecte, potențialele conflicte de interese față de beneficiarii- operatori economici, respectiv beneficiarii reali, se vor efectua cu ajutorul modulului ex-ante din ARACHNE, verificare dovedită prin intermediul unei capturi de ecran.

(2) În cadrul verificărilor ex-ante privind conflictul de interese vor fi efectuate interogări în ARACHNE pentru **toți operatorii economici participanți la apelurile de proiecte.**

(3) Fac obiectul verificărilor ex-ante ale conflictului de interese toți operatorii economici participanți la apelurile de proiecte, care pot fi:

- societăți comerciale înregistrate în România,
- societăți comerciale înregistrate în străinătate,
- societăți comerciale înregistrate în România, care dețin / au legături de acționariat cu societăți comerciale înregistrate în alte țări.

(4) Membrii comisiei de evaluare și selecție a cererii de finanțare sau orice altă persoană implicată în aceste proceduri, în conformitate cu articolul 61 din Regulamentul financiar din cadrul apelurilor de proiecte lansate vor fi verificați în modulul ex-ante din ARACHNE. Dacă se identifică un prezumptiv Conflict de interese (red flag), se va solicita membrului comisiei de evaluare și selecție o nouă declarație pe propria răspundere, privind inexistența unui conflict de interese. Semnarea declarației nu va limita continuarea investigării prezumtivului conflict de interese.

În cazul în care persoana respectivă refuză semnarea unei noi declarații, aceasta va fi înlocuită cu o altă persoană pentru care se va demara procedura de verificare.

(5) Toate verificările coordonatorilor de reformă și/sau investiții vor fi menționate în verificările efectuate conform Instrucțiunii nr. 2 a DGMMRR, în cadrul următoarelor anexe:

- Anexa nr.2 listă de verificare ghid specific în cadrul apelului de proiecte nr./cod,
- Anexa nr.3 Listă De Verificare Schema De Ajutor De Stat/De Minimis,
- Anexa nr.4 Listă De Verificare Ghid De Contractare Aferent

transmise către Coordonatorul Național - DGMMRR, și vor fi dovedite prin capturi de ecran din ARACHNE. Dovada verificării se va face prin atașarea de capturi de ecran din ARACHNE și încărcarea acestora în Sistemul electronic de management și control al PNRR.

De asemenea, verificările coordonatorilor de reformă și/sau investiții vor fi menționate în listele de verificare efectuate conform **Instrucțiunii 6 a DGMMRR: Liste de verificare a neregulilor grave și a dublei finanțări**, transmise către Coordonatorul Național - DGMMRR. Dovada verificării se va face prin atașarea de capturi de ecran din ARACHNE și încărcarea acestora în Sistemul electronic de management și control al PNRR.

Toate verificările efectuate la nivelul apelurilor vor fi încărcate în **baza de date „Documente CRI”**, **aferentă fiecărei Cereri de finanțare.**

Art. 5 (1) În ceea ce privește efectuarea verificărilor **ex-ante** privind conflictul de interese, pe parcursul desfășurării procedurii de atribuire a unui contract de achiziție, autoritățile contractante și/sau operatorii economici au obligația de a lua toate măsurile necesare pentru a preveni, identifica și remedia situațiile de conflict de interese, în scopul evitării denaturării concurenței și al asigurării tratamentului egal.

(2) Verificarea conflictului de interese în cazul ofertanților înregistrați în afara României/ sau care dețin societăți comerciale înregistrate în străinătate, care participa la o procedură de achiziție, se va face cu ajutorul modulului ex-ante al ARACHNE, deoarece aceștia nu sunt înregistrați în baza de date a Registrului Comerțului și nu pot fi verificați prin sistemul PREVENT.

(3) Procesul de verificare se va desfășura prin introducerea în modulul ex-ante al ARACHNE, a numelui, prenumelui și data de naștere a membrilor comisiei de evaluare și numele, prenumele și data de naștere a acționarilor, reprezentantului legal și a beneficiarilor reali ai ofertanților străini, participanților la procedura de achiziție (cu rezidența fiscală în alte state sau care dețin societăți din străinătate).

În situația identificării unui prezumtiv conflict de interese (red flag), se va solicita membrului respectiv al comisiei de evaluare o nouă declarație pe propria răspundere, privind inexistența unui conflict de interese. În cazul în care persoana respectivă membru al comisiei de evaluare nu semnează o nouă declarație, aceasta va fi înlocuită cu o altă persoană și se va relua procesul de verificare, pentru aceasta.

(4) Verificările vor efectuate de CRI-uri și comunicate Autorităților Contractante.

Autoritatea Contractanta va comunica CRI, după evaluarea DUAE, lista ofertanților la nivel de nume, prenume și data de naștere a acționarilor, reprezentanți legali și beneficiari reali și lista membrilor comisiei de evaluare cu precizarea numelui, prenumelui și data de naștere a membrilor acesteia.

Această verificare se va efectua până la deschiderea ofertelor tehnice sau financiare iar verificarea se va transmite de CRI către AC fiind parte din documentația de atribuire.

Dovada verificării se va face prin atașarea de capturi de ecran din ARACHNE și încărcarea acestora în Sistemul de management și control al PNRR (e_SMC/proiecte.pnrr).

Art. 6 Prin excepție de la art. 4 și art. 5, se vor face doar verificări **ex-post** ale conflictului de interese pentru toate contractele de achiziție și pentru toate contractele de finanțare încheiate anterior emiterii Instrucțiunii.

Verificările se vor efectua cu ajutorul ARACHNE, prin metodologia expusă la art. 4 și art. 5.

Verificările vor fi menționate în listele de verificare întocmite de CRI-uri și transmise către Coordonatorul Național. Dovada verificării se va face prin atașarea de capturi de ecran din ARACHNE și încărcarea acestora în Sistemul de management și control al PNRR (e_SMC).

Art. 7 Instruirea în ARACHNE a personalului CRI-urilor se va face de către persoanele desemnate în acest scop de către Directorul General al DGMMRR. Instruirea personalului va avea ca obiect modulul ex-ante al ARACHNE (sau cum se dorește).

Art.8 În termen de 30 zile de la primirea prezentei instrucțiuni coordonatorii de reformă și/sau investiții vor transmite către MIPE - DGMMRR dovada implementării prezentei instrucțiuni.